

vatting en van doelstelling blijkt, wordt een aaneensluiting tot een communistische internationale partij mogelijk en vruchtbaar.

Arbeiders, communisten! Geen tijd mag worden verloren. De strijd van de arbeidersklasse voor de opheffing van het kapitalistische stelsel en de organisatie van een communistische samenleving vereist de inzet van al onze krachten. Onze gemeenschappelijke vijand is de machtige bezitter van het productie-apparaat der gehele aarde en deinst voor geen middel terug wanneer het gaat om de handhaving van haar bezit. Internationaal en georganiseerd is de macht van het kapitaal, verbonden over de gehele wereld en georganiseerd moet de arbeidersklasse hiertegen stijgen.

PROLETARIËRS

ALLER LANDEN,

VERENIGT U!

16

INAUGURAAL ADRES

Open Brief

aan de hoofd- en
handarbeiders
aller landen

Voor de tweede maal na 25 jaar heeft de heersende klasse naar het laatste en vreselijkste middel gegrepen, waarmede zij haar bezit verdedigt. Twee keer in een kwart eeuw werd de wereld veranderd in een puinhoop, opdat zij ook verder dienstbaar zal zijn aan een maatschappelijke orde, waarvan de instandhouding ongeluk, ellende en ondergang betekent.

Aan het einde van de eerste wereldoorlog ging het verzet tegen oorlog, honger en ellende in alle landen van het Europese Oosten: in Rusland, in Oostenrijk en Hongarije en ook in Duitsland over in het materiële geweld van de proletarische revolutie. Arbeiders, boeren, soldaten en matrozen doorbraken de constitutionele boeien en grepen naar de macht. Zij deden dit rechtstreeks, onder leiding van door hen zelf gekozenen, in die machtsvormen, die de strijd om de macht zelf had geschapen. In de vormen van raden ontstonden toen — niet voor de eerste keer in de geschiedenis, maar voor de eerste keer in zulk een omvang — de organen van de directe machtsuitoefening, die door de arbeiders gewild en niet meer door de burgerlijke constitutie geremd werd. Dit geweldig offensief, begonnen op de puinhopen en massagraven van de eerste wereldoorlog stortte ineen. Het sloeg te pletter op de nog ongebroken kracht, die niet alleen de kapitalistische beheersing van

de productiemiddelen en de arbeid nog bezat, maar welke kracht ook de menselijke geest nog boeide aan de voorstellingen van de burgerlijke wereld.

In West- en Midden-Europa en in Amerika stonden de arbeiders tegenover het nog ongeordende liberaal-kapitalistische systeem. De noodlottige werkingen van het kapitalisme verschenen hen nog in de eerste plaats als een gevolg van gebrek aan nationale en internationale organisatie. De ongebreidelde uitbuiting moest worden getemperd door het ingrijpen van de staat; de onverantwoordelijk naar bewapening en oorlog drijvende „bloedige internationale” moest onder staatscontrole worden gesteld, de verschillende staten moesten zich in een wereldorganisatie, een volkenbond, aaneensluiten. Deze en dergelijke gedachten waren de inhoud geweest van de sociaal-democratische propaganda, zij stonden nu ook op het programma der burgerlijke partijen; het scheen, alsof de breideling van de kapitalistische machten en de geleidelijke groei naar het socialisme mogelijk was onder leiding van de staat, nadat zijn functies door socialisten waren bezet. Op dit gebrek aan inzicht bij het grootste deel der arbeiders liep de revolutionaire strijd van de scherper ziende minderheid te pletter en zo volgde op de nederlaag van de Spartacus-opstand de republiek van Weimar. De sociaal-democratische

partij kwam aan het hoofd te staan van de regering en in deze functie moest zij blijven, wat zij reeds in de oorlog was geworden: de directe dienaar van het kapitaal, die zelfs niet bij machte was de meest primitieve arbeiderseisen, zoals de nationalisatie van het grootkapitaal, door te zetten.

In Rusland, waar de binnenlandse organisatie van het kapitaal zwak was en dat feitelijk als half-koloniaal land door het buitenlandse kapitaal werd beheerd, kreeg de revolutie een ten dele „nationaal” karakter. Strijd tegen het kapitaal en nationale bevrijding waren hier twee kanten van éénzelfde zaak. Terwijl de boeren het feodale grondbezit ten val brachten, maakten de arbeiders zich meester van de bedrijven. Ook hier kwam de sociaal-democratische partij (de zich later communistische partij noemende bolsjewiki) aan de regering, die hier echter bij de afwezigheid van een krachtige nationale bourgeoisie, na het afwerpen van het juk van het buitenlandse kapitaal, tot volledige beheersing van het economische leven kwam. Zo was Rusland het eerste en enige land, waar — door en na het breken van de radenmacht — het sociaal-democratisch program van de beheersing van het gehele maatschappelijke leven door de staat in zijn meest radicale vorm werd verwezenlijkt.

Het beperkt nationale karakter van de Russische revolutie verhinderde zijn uitbreiding over Midden- en West-Europa. De arbeidersraden, de nationalisatie van de industrie, de onteigening van het grootgrondbezit, waren hier ontstaan in een strijd voor de omverwerping van een binnenlands regime, dat in een bijna koloniale afhankelijkheid van het buitenlandse kapitaal stond. De revolutie doorbrak de oude feodale en privaat-kapitalistische verhoudingen. Dit betekende echter nog niet een opheffing van de uitbuiting. Want de productiemiddelen gingen over in het bezit van de staat. En nu bleek, dat de beheersing van het economisch leven door de staat en het in staatseigendom overbrengen van de productiemiddelen, tevens betekende de volledige beheersing van de producenten door de staatsmacht. De doorvoering en de bevestiging van dit systeem verhinderde, dat de ontwikkeling kon uitgroeien tot een beheersing van het maatschappelijk stelsel door de verantwoordelijke producenten zelf, waardoor de nationale beperkingen van de Revolutie zouden zijn doorbroken.

In de periode tussen de beide wereldoorlogen voltrekt zich ook buiten Rusland het proces van de nationale organisatie van het kapitaal door middel van de staat. Allereerst in die landen, waar zich een versnelde industrialisatie voltrok: Italië, Japan. Deze industrialisatie

kon slechts door een verscherpte uitbuiting van het eigen proletariaat worden bekostigd. Hier greep de staat in, door zowel de uitbuiting, als ook de binnen- en buitenlandse handel te organiseren. Door bijzondere propaganda-middelen werd getracht het enthousiasme van de arbeidersklasse voor het doorvoeren der nationale plannen op te wekken. In al deze gevallen groeide de macht van de staat ontzaglijk, zodat deze organisatie tot alleenheerser werd over het gehele economische leven, terwijl de arbeidersklasse materieel en waar het gelukte ook ideologisch geheel aan deze nationaal-kapitalistische belangen werd onderworpen.

Maar ook in de andere landen, die reeds een hoge kapitalistische ontwikkeling kenden, is de tendens naar het groeien van de staatsmacht duidelijk waarneembaar. Allereerst in Duitsland, dat door zijn grondstoffennood tot een strakke organisatie van de economie werd gedwongen. De onmogelijkheid, grondstoffen te verkrijgen door directe aankoop op de wereldmarkt, de onmogelijkheid ook, om met lage prijzen op deze markt te concurreren, dwongen tot verscherpte uitbuiting en tot organisatie van de buitenlandse handel door de staat. In de bilaterale handelsverdragen trachtte de Duitse bourgeoisie zich onafhankelijk te maken van het goudsysteem; tegelijk breidde zij op deze wijze door de con-

trôle, die nu op binnen- en buitenlandse productie moest worden uitgeoefend, haar politiek systeem op andere landen uit. Ze wist de Duitse bourgeoisie verscheidene Europese landen politiek-economisch aan zich te binden. Zo verdrong zij in deze landen de Westerse grootmachten uit hun positie. Eenzelfde tendens was ook ten aanzien van verschillende overzeese landen te constateren. Op deze wijze werd de tweede wereldoorlog onvermijdelijk.

Bij het uitbreken van de oorlog stond de arbeidersklasse machteloos. In Duitsland was deze machteloosheid reeds jaren vóór de oorlog voorbereid door de nationalistische propaganda van alle partijen van K.P.D. tot N.S.D.A.P. Deze propaganda schilderde Duitsland als een land, dat door het overwinnende buitenlandse kapitaal op grondslag van de bepalingen van het Verdrag van Versailles werd uitgebuit en het proclameerde de bevrijding uit deze knellende banden als eerste eis. Zo werd het proletariaat een belangengemeenschap met de nationale bourgeoisie voorgespiegeld, waardoor bij het uitbreken van de oorlog, de weerstand van de kant van de arbeiders ontzaglijk was verzwakt.

Tijdens de oorlog gaven de Westerse machten door hun propaganda en hun bombardementen op zo ondubbel-

zinnige wijze te kennen, dat het „Duitse volk” op de vreselijkste wijze voor „zijn” misdaden zou moeten boeten, dat iedere internationale verbroedering onmogelijk was. Ook hierdoor kon de Duitse arbeidersklasse niet tot een eenheid groeien, die krachtig genoeg was, om de zware terreur van haar overheersende bourgeoisie te doorbreken. Het Westerse proletariaat, opgezweept in haat tegen het „Duitse volk”, dat in de propaganda van de bourgeoisie en de z.g. arbeiderspartijen verantwoordelijk werd gesteld voor de gruwelen van het fascisme, kon al evenmin tot een eensgezinde strijd tegen de eigen bourgeoisie komen.

De enige macht, die iets tegen de massa-slachtingen had kunnen uitrichten, tot een eenheid verbonden wereldproletariaat, bestond niet en kon zich niet vormen. Veel dieper dan in de Eerste Wereldoorlog was de kloof, die was geslagen tussen het proletariaat der verschillende landen, veel onmogelijker was de verbroedering. En zo eindigde de Tweede Wereldoorlog niet in revolutie, maar als een militaire overwinning der Westerse machten en van Rusland, zo ontbrak ook de eenheid, gevormd door de gemeenschappelijke strijd voor het communisme, zo bleef het proletariaat gespleten in verschillende, elkaar hatende nationale groepen.

Maar nog dieper ligt de ogenblikkelijke machteloosheid der arbeidersklasse. Nu door crisis en oorlog de kapitalistische staat in alle landen tot de volkomen beheersing van de economie komt, heeft het oude sociaal-democratisch program ieder strijddarakter verloren. Zo zien we, hoe de arbeiders zich in massa-stakingen keren tegen de door hen zelf gekozen, sociaal-democratische regering (Engeland). Het blijkt, dat ook de z.g. socialistische staat de klassentegenstellingen niet kan overbruggen, laat staan opheffen. De klassenstrijd is door de nieuwe ontwikkeling niet uitgeschakeld, maar hij verkrijgt in overeenstemming met deze veranderde maatschappelijke verhoudingen ook nieuwe vormen en leidt tot de groei van een veranderd klassebewustzijn der arbeiders.

We staan nu in het begin van deze ontwikkeling. Nu eerst, nu in alle landen de staat het instrument der op kapitalistische grondslag geleide economie is geworden, wordt in alle landen het probleem van de arbeidersstrijd zuiver gesteld. Dit nieuwe in de situatie verklaart de tijdelijke afwezigheid van grote acties. Inderdaad is de strijd nog slechts mogelijk in veel massaler vormen, dan waarin hij vroeger werd gevoerd, inderdaad kan hij nog slechts bestaan, wanneer hij de maatschappelijke verhoudingen veel dieper omploegt. In de tegenwoordige,

kleinere acties horen wij het rommelen van de vulkaan, die straks in een geweldige uitbarsting de kapitalistische wereld uiteen zal scheuren.

Maar nog is het zover niet. Nog staan wij aan het begin van het zoeken naar nieuwe wegen. Nog is de macht van het kapitaal onbedreigd van de zijde der arbeiders. Nog kunnen de voorbereidingen voor de Derde en meest vernietigende Wereldoorlog ongestoord plaats vinden. Een ieder weet, dat de kapitalistische tegenstellingen in de huidige situatie tot oorlog moeten drijven, wanneer de actie der arbeiders deze ontwikkeling niet weet te doorbreken. De tegenwoordige grootmachten kunnen niet rustig naast elkaar leven, daar reeds het bestaan van de ene een voortdurende doodsdreiging is voor de andere. De vrede kan slechts behouden blijven, zolang zij beiden te zwak zijn, om de tegenstander te verpletteren. Op deze wankele grondslag berust de tegenwoordige kapitalistische vrede. Daarom is de omverwerping van het kapitalistisch systeem meer dan ooit een zaak van leven of dood voor de arbeidersklasse.

De nieuwe organisatie der arbeiders kan slechts internationaal zijn. De Russische revolutie werd verstikt door zijn nationaal isolement. Hetzelfde was het geval met de Spaanse „burgeroorlog”. Meer dan ooit staat het

„Proletariërs aller landen, verenigt U” op de voorgrond.

Maar ook de inhoud van de strijd is een andere dan vroeger. Niet langer richt de strijd zich tegen de willekeur van het particuliere kapitaal; hij keert zich nu principieel tegen het voortbestaan van het kapitalistische stelsel. Opheffing van de oorlogsindustrie en omschakeling van de productie op de levensbehoeften der mensen, alleenheerschappij van de arbeid door afschaffing der kapitalistische rechten van uitbuiting, gelijkheid van aandeel in het totale maatschappelijk arbeidsproduct voor alle producenten inplaats van de ongelijke verdeling op grondslag van het kapitaalbezit; de noodzaak om dit door te voeren, tast het kapitalistische systeem in het hart. Voor deze doeleinden zal de strijd moeten worden gevoerd en voor dit doel zal de arbeidersklasse zich opnieuw organiseren.

In deze machtige beweging, in deze tijd van strijdend gereedmaken tot de aanval, van het zoeken naar de meest doeltreffende vormen van organisatie, naar het scherpste inzicht in de maatschappelijke verhoudingen en de noodzakelijke doelstelling, heeft de revolutionaire partij een taak. Deze taak ligt niet in een bevel voeren over de arbeidersklasse, die zich juist aan deze bevoogding van boven haar geplaatste organen moet ontworste-

len. Deze taak ligt uitsluitend in de verheldering, die de partijen geven ten aanzien van de grote problemen van de arbeidersstrijd. Het marxistisch inzicht stelt in staat de maatschappelijke mogelijkheden en noodzakelijkheden klaarder te doorschouwen. Het bewust verzamelen van de ervaringen van de verschillende acties der arbeiders scherpt de blik voor nieuwe mogelijkheden en maakt het ook mogelijk te herkennen, welke voor de toekomst belangrijke strijdvormen hier reeds in kiem aanwezig waren. De revolutionairen van de gehele wereld hebben een taak om in onderlinge verbondenheid ervaringen uit te wisselen en deze in een algemeen programma van arbeidersstrijd te verenigen.

In de tegenwoordige hoog-ontwikkelde kapitalistische wereld kan de arbeidersklasse niet meer strijden op grondslag van de oude organisaties van vakverenigingen en partijen, die de uitdrukking zijn van haar economische, politieke, ideologische en nationale gespletenheid. De ontwikkeling van het kapitalisme heeft alle productiegebieden, waarbij dit nog niet eerder was geschied, uit hun economisch en politiek isolement losgescheurd en de wereldmachten geheel van elkaar afhankelijk gemaakt, zij het ook vaak in negatieve zin, doordat zij elkaars doodsvijanden zijn. Het proletariaat moet de eenheid der gehele aarde in positieve zin ontwikkelen,

doordat het door zijn wereldverbonden optreden op geheel nieuwe grondslag een economisch en politiek wereldsysteem scheidt. Deze eenheid kan slechts tot stand worden gebracht en de strijd hiervoor kan slechts worden gevoerd in een organisatorisch verband, waarin tot uitdrukking komt, dat de arbeid van vrije en gelijke producenten de grondslag is der nieuwe samenleving. De kiemen van deze organisatie ontstaan nu reeds in de strijd tegen het monopolie-kapitaal overal, waar de arbeiders spontaan in verzet komen en zich op de grondslag der bedrijven onder eigen leiding organiseren. Hun meest ontwikkelde vormen hebben we gezien in de bedrijfsorganisaties en arbeidersraden.

In deze nieuwe ontwikkeling heeft de revolutionaire partij, die komen moet, een taak, doordat zij overal, in elke strijd, dit zelfstandig optreden van de arbeiders zal propageren en met al haar kracht ondersteunen. Steeds weer zal zij de arbeiders hun klassedoeleinden zuiver voor ogen houden, aldoor zal zij strijden tegen de pogingen van de kant van de bourgeoisie of de z.g. arbeidersleiders om de arbeidersklasse van haar eigen weg af te brengen en onder de voogdij van de officiële politieke partijen of andere in de kapitalistische wereld thuisbehorende organisaties te brengen. Zij zal dit doen, niet door zelf de arbeiders tot willoze volgelingen van

haar politiek te maken, maar door, van binnen uit revolutionerend op te treden, strijdend tegen ieder autoriteitsgeloof, tegen ieder klakkeloos aanvaarden, tegen elk onnadenkend onderwerpen, tegen elk verlaten van de klasse-eenheid voor het najagen van doeleinden, die buiten de inhoud van de proletarische bevrijdingsstrijd liggen. Zij zal trachten, de arbeiders het hoogste inzicht te geven dat zij zelf weet te bereiken en op deze wijze te streven naar het overbodig maken van de eigen partij-organisatie. Zij zal niet rusten, voordat deze ontwikkeling haar beslag heeft gekregen in de organisatie van de nieuwe communistische samenleving.

De strijd van de arbeidersklasse kan slechts tot hogere ontplooiing komen, wanneer zij zich over alle grenzen heen uitbreidt. Internationaal moet daarom ook de organisatie van de communisten zijn. Het is echter niet mogelijk en ook niet wenselijk, de oprichting van een nieuwe Internationale te forceren; de gelijkheid van opvatting, die hiervoor nodig is, moet groeien in de strijd en wordt hierin telkens opnieuw op de proef gesteld en tot hoger vormen ontwikkeld. Daarom roept de communistenbond „Spartacus” de communisten aller landen op, de in dit manifest neergelegde gedachten te toetsen aan de in hun landen zich ontwikkelende massabewegingen. Alleen als in de strijd zelf de gelijkheid van op-